

Steensgaard Herregårdspension 1956-2011.

Af ph.d.-stipendiat Mikael Frausing

Steensgaard er et særligt sted. Herregården lidt udenfor Fåborg har gennem mere end 50 år tilbudt herregårdsoophold, hvor gæsterne kunne nyde stedets smukke omgivelser og historiske atmosfære. Steensgaard, med rødder tilbage i 1300-tallet, ligger omkranset af en landskabelig have, voldgrav, sø og skov - og den store hovedbygning i bindingsværk byder på et 100-år gammelt, næsten originalt interiør i engelsk herregårdsstil.

Det skabte opmærksomhed i samtiden, da komtesse Ella Bille-Brahe-Selby (1904-69) i 1956 åbnede „Herregårdspensionat“ på Steensgaard. I dag, hvor det er blevet almindeligt at tilbyde overnatning, selskaber og konferencer på en lang række af landets herregårde, går Steensgaard igen mod strømmen og lukkes i 2012 atter for offentligheden.

Dansk Center for Herregårdsforskning har i den anledning bedt Anne Bille-Brahe (f. 1958) fortælle historien om Steensgaard Herregårdspension og om opgaven med at drive pension på en herregård. Anne Bille-Brahe er en slægtning til komtesse Ella Bille-Brahe-Selby og har fra 1992 til 2011 drevet forpagtningen på Steensgaard. Fra 1. januar 2012 flytter Anne Bille-Brahe og hendes personale til Broholm ved Gudme, hvor herregårdspensionen fortsætter. Interviewet er optaget 6. juni 2011 i biblioteket på Steensgaard og indgår i forfatterens undersøgelser til ph.d.-projektet „Oplevelsernes Herregård“.

Biblioteket.

Foto: Steensgaard Herregårdspension

Interview med Anne Bille-Brahe

Steensgaard er en af landets ældste herregårdspensioner og nærmest en institution blandt danske herregårde. Vil du fortælle, hvordan det begyndte med herregårdspension i 1956?

Herregårdspensionat hed det jo absolut dengang. Jeg tror, Ella ville vende sig i sin grav, hvis hun hørte, vi kaldte det en pension i dag. I 1938 fik Steensgaard nye ejere. Det var familien Hansen (Bogforlægger Michael Th. Hansen, 1890-1956), som overtog stedet. Der gik nogle år, inden de tog huset i brug til privat beboelse. Det gjorde de først efter Anden Verdenskrig, og det var måske med lidt blandede følelser, for det var et meget stort hus til en lille familie. De kom fra det pulserende, aktive forretningsliv i storbyen og skulle nu bosætte sig her i et meget stille lokalområde på Sydfyn. Det er jo et gammelt hus, og det har... huset har sine vaner, kan man næsten sige.

Huset har en måde at leve sit eget liv på, og det er man nødt til at følge med til, hvis man vil bo her. Det passede ikke så godt til familien Hansen. Det endte med, at de byggede et nyt hus oppe i bakkerne; en stor trelænget top-moderne bungalow, der kom til at hedde Lille Steensgård. Så brugte man hovedbygningen her som et vanvittigt flot gæstehus. Men måske også lidt ubekvemt med en lille kilometers afstand hertil, og man nåede frem til, at gæsterne - familie, venner og forretningsforbindelser - ikke kunne klare sig selv. Man var nødt til at have en eller anden fast

*Hovedbygningen på Steensgård.
Foto: Steensgård Herregårdspension*

tilknyttet person, som gjorde det hyggeligt og tog vare på, at der var frisk vand i blomsterne, når der kom nogen.

Steensgaard

- Sydfyn, Fåborg Kommune, Falsled/Millinge
- Hovedbygning fra 1525, 1640, 1903
- Steensgaard Gods, 1022 ha.
- En del af Grevskabet Brahesminde (Bille-Brahe-Selby) 1798-1928
- Herregårdspension 1956-2011
- Ann og Henning Wiesinger, nuværende ejere

Og så fik man den her fantastiske ide, at man ville spørge den forrige ejers yngste datter, komtesse Ella Bille-Brahe-Selby, om hun vil komme tilbage til sit barndomshjem og blive ansat som en form for husbestyrerinde. Og det sagde hun ja til. Da faderen (Hendrik lensgreve Bille-Brahe-Selby, 1870-1938) kort før sin død besluttede at sælge i 1938, var der gået en chokbølge gennem familien. Der er mange udlægninger af, hvorfor han tog den drastiske beslutning. Mange siger, at han var forgældet, andre siger, at han var bekymret for sine tre døtre. Han ville gerne have haft en søn til at føre slægten videre – han fik kun piger, det var han ikke helt tilfreds med.

Det var den tid...

Det var den tid, ja. Han var bekymret for, at Ella ikke var stærk nok som enlig. De to ældste døtre var blevet gift, men Ella var ikke blevet gift og gjorde absolut ingen tegn på at ville giftes. Han troede måske ikke, at hun ville være stærk nok til at kunne overtage et sted, som det her.

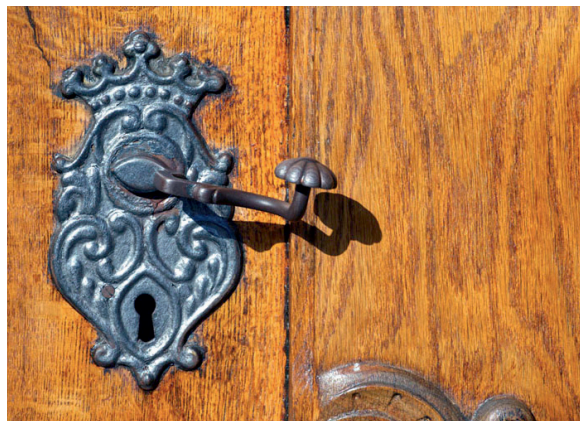
Da Steensgaard blev solgt i 1938, startede hun en the-salon inde i Fåborg, hvor hun lavede rigtigt godt bagværk, konfekt og chokolade. Og det fik hun etableret en god forretning med. Da Hansen-familien efter krigen tog kontakt med hende sagde hun ja lige med det samme - pakkede forretningen sammen og flyttede ind på Steensgaard, med alt hvad det nu indebar. Hun var meget afholdt her på egnen, og hun gik straks ind og udfyldte den rolle, hun nu skulle - og mere til. Hun var en fantastisk dame med sjæl og

krop, der fyldte noget. Og så var hun født og opvokset her med forvalteren og forvalterens familie, så det var næsten som at komme hjem til familien.

Hun holdt så hus for Hansen-familien i nogle år og syntes, det var lidt kedeligt. Hun var meget selskabeligt anlagt, og der kunne være længe mellem, at de havde gæster. Det lykkedes hende så at få overtalt familien til at forsøge at starte et herregårdspensionat. Man var ikke meget for det, men Ella var en stædig dame, og hun fik lov at prøve et års tid, og så kunne man tage det op igen. Sådan gik det til, at hun i marts 1956 åbnede som Fyns første herregårdspension.¹

Hun boede her selv?

Ella flyttede ind i den lille spisestue, som i dag hedder Komtesse-stuen, det var hendes private stue. Det vi kalder Komtessens Værelse på første sal var hen-

*Detalje fra dør på Steensgaard.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

des soveværelse med et lille skrivebord. Det var der, hun boede i alle de år, hun drev pensionen.

Ella havde haft tid til at tænke over, hvordan det skulle gøres. Hun udvalgte selv, hvem der skulle være hendes gæster. Hun havde ført kartotek over sine kunder fra salonen, og det gjorde hun gavn af. Den første weekend inviterede hun alle sine tidligere kunder til at komme og holde en weekend på Fyn.

Så det var ikke lokale kunder fra Fåborg, hun havde haft i salonen?

Nej, det var kunder fra det bedre borgerskab i København og Århus. De blev inviteret til at komme her den første weekend. Og så løb det så fra mund til mund. Det var den måde, hun gjorde det på - uden at reklamere eller sætte annonce i avisen. Hun havde succes lige fra starten. Det forstår man godt. Steensgaard var en af de første herregårde i Danmark, som åbnede op for offentligheden. Det i sig selv var fantastisk og banebrydende, at folk uden særlig tilknytning eller blåt blod i årerne kunne komme på en herregård. Det var noget helt nyt.

Det er svært at forestille sig i dag, hvor du næsten kan komme ind på en hvilken som helst herregård, men hun mødte meget modstand fra sin familie og omgangskreds: „Var det nu fornuftigt at lukke folk ind til adelen?“ og den slags. Men det syntes hun, og hun havde jo succes med det. Hun var fantastisk bevidst om, at det skulle forblive som en herregård, forblive som hendes barndomshjem og så originalt som overhovedet muligt. Det skulle ikke laves om.

Hvid stue på Steensgaard.

Foto: Steensgård Herregårdspension

Huset skulle bevares, som det var?

Huset er helt specielt. Det er det, fordi udviklingen gik i stå. Bygningen ser ud som efter den sidste restaurering i 1903, hvor det hele skulle stå klar til bryllup. Hovedbygningen har gennemgået utroligt mange forvandlinger fra den blev bygget og til i dag. Den er oprindeligt bygget som tre selvstændige længer i ét plan, og så er den bygget om og bygget til og bygget til og bygget om utallige gange.

De karakteristiske kampesten i murværket, er det noget af det oprindelige mur?

Ja, det hedder sig, at fundamentet med kampesten er det oprindelige fra 1310. Man kan også se, at der tidligere har været åbent i hjørnerne. Der var fri pas-

Steensgaard i sne. Foto: Steensgaard Herregårdspension

sage mellem længerne, og hjørnestuerne kom på i 1500-tallet. De blev oprindeligt kun brugt som korridor til gennemgang fra den ene ende af huset til den anden.

Steensgaard er et stort hus, men alligevel mindre end Hvedholm, som også var en del af grevskabet Brahesminde. Hvorfor flyttede man tilbage til Steensgaard?

Steensgaards ejere

(siden 1750)

1751-1760: Susanne Henriksdatter Hein, f. Brahe
1760-1786: Preben Brahe
1786-1787: Axel Frederik Bille
1787-1789: Henrik Bille-Brahe
1789-1857: Preben Bille-Brahe
1857-1875: Henrik Bille Brahe
1875-1897: Preben Charles Bille-Brahe-Selby
1897-1936: Hendrik Bille-Brahe-Selby
1938-1956: Michael Th. Hansen
1956-1963: Fru Jozzi Hansen
1963-1996: Carl Peter Michael Hansen
1996-2010: Steensgaard Gods Aps (Fam. Hansen)
2010-: Ann K. M. Wiesinger/ Henning Wiesinger

Kilde: Danske Slotte og Herregårde, 2. Udg. Vol. 8, „Steensgaard, Fyn“

*Steensgaard Herregårdspension.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

Jeg tror, man syntes bedre om det. Størrelsen tiltalte dem måske, at de kunne bruge hele huset. Men Steensgaard blev alligevel for småt til dem, så de blev nødt til at bygge til med en riddersal på første sal. Senere byggede familien om igen, nedlagde Riddersalen, og lavede værelser og sovegemakker ovenpå, sådan som vi ser det i dag. Man byttede lidt rundt på stuerne nedenunder og lavede den gule stue i hjørnet, som en slags afløser for Riddersalen.

Indvendigt ser huset ud som fra slutningen af 1800-tallet. Der er rigtig meget gammelt inventar fra den tid. Det blev jo brugt til privat beboelse op til 1938 og fik så sidenhen lov at stå som dengang. Det gør, at huset stadig, selv om det har skiftet ejer, har det gamle nips, der også er med til at gøre det hyggeligt. Give det en særlig stemning.

Ella skaffede møblerne tilbage til Steensgaard, da hun kom til?

Ella genmøblerede huset, som da det var hendes barndomshjem. De møbler, hun ikke selv var i besiddelse af, formåede hun at købe tilbage til Steensgaard. Det gjorde, at det kom til at ligne hendes barndomshjem fuldstændigt.

Hun drev pensionen i tretten år fra 1956 til 1969, hvor hun trak sig tilbage til Vallø Gods. Der var hun stift dame og havde en aftægtsbolig stående. Hun havde haft et par år, hvor kræfterne begyndte at slippe

Gule stue på Steensgaard.

Foto: Steensgaard Herregårdspension

op, og hun vidste, hvor det bar hen ad. Men hun ville rigtig gerne have, at det skulle fortsætte i samme ånd, så hun fik ansat en dame, fru Seidel, til at hjælpe sig. Fru Seidel gjorde, som der blev sagt og fortsatte med at drive pensionat, efter Ella trak sig tilbage i 1969. Da Ella forlod Steensgaard, skrev hun sig efter sigende i gæstebogen til næstkommende forår, men hun nåede aldrig at komme som gæst på Steensgaard, fordi hun døde allerede om vinteren.

Herregårdspension var stadig noget usædvanligt. Det var ikke sådan, at der var kommet en hel strøm af andre herregårde, som slog dørene op?

Nej, det kom først langt senere, oppe i 1990'erne. Fru Seidel overtog roret, og hun kørte det videre på nøjagtig samme måde med alle Ella's principper om, hvad gæsterne skulle foretage sig, hvor længe de skulle bo der, hvornår de skulle spise, og alle disse husregler, som hun havde. Ved spisetid gik hun ned gennem huset og slog på gong-gongen, så var der fem minutter, så damerne kunne nå at pudre næsen. Så var det bare med at være i spisestuen, for hvis man ikke var der, fik man ikke serveret forretten. På den måde lærte man at komme til tiden dagen efter. Det var den slags helt faste husregler.

Men begyndelsen af 1970'erne blev hårde tider på Steensgaard, rigtig hårde tider. Charterturismen blomstrede og mange mennesker så andre muligheder end at komme på en herregård. Huset begyndte også at blive slidt. Tingene gik i stykker og havnede på loftet, og man erstattede dem med billigere ting

fra IKEA eller Daells Varehus. Man gjorde det måske også lidt for at prøve at give det et moderne touch, men det var jo lidt ved siden af.

Der skete det heldige, at Fru Seidel fik besøg af en journalist fra Flensborg Tidende. Han ville gerne skrive om Danmark som rejsemål, specielt Fyn, og han havde hørt om Steensgaard fra en kollega i København. Man havde aldrig set særligt venligt på tyske gæster på Steensgaard - man havde haft en opfattelse af, at de helst skulle blive i Tyskland. Men han fik lov at komme indenfor, og de to mennesker blev smaskforelskede i hinanden. Så han skrev den her artikel om Steensgaard og begyndte at lave nogle pakketure, hvor gæsterne boede her og fik en masse kulturelle oplevelser i omegnen. Det var bare 2-3 dages ophold. Men det gjorde, at Steensgaard åbnede for tyske gæster og blev kendt uden for Danmark. Han lavede også rejseartikler, hvor man kørte op gennem Danmark til Sverige og Norge, og hver gang brugte han Steensgaard som stoppested. Det havde en stor effekt, og jeg tror faktisk, det var redningen for Steensgaard.

Så i 1970'erne fik man et nyt udenlandsk publikum. Men man fik også brug for at lave ændringer i måden, man drev pensionat?

Ja, det viste sig i 1980'erne. Fru Seidel drev Steensgaard fuldstændig efter Ellas principper. Der blev ikke rykket så meget som en tekop – andet end at inventaret blev slidt og efterhånden haltede lidt. Da fru Seidel stoppede i midten af 1980'erne havde man svært ved at finde ud af, hvad var det for en forretning, man

*Hall'en på Steensgaard.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

ville drive på Steensgaard. Forpagtningen skiftede ofte, og man havde planer om at ride med på bølgen og modernisere. Der begyndte så småt at komme andre herregårde, der lukkede op for besøgende, og på Steensgaard kiggede man sig omkring for at se, hvad der skete andre steder.

Det var i slutningen af 1980'erne, der så småt begyndte at komme gang i den udvikling, som præger herregårdene i dag. Men hvordan er det, du kommer ind i billedet her på Steensgaard?

Min far var fætter til Ella. På den måde er jeg knyttet til Steensgaard og Bille-Brahe slægten, som var her fra 1752 til 1936. Jeg selv kommer fra Lolland - fra den gren af familien, der hedder Bille-Brahe. Ikke Bille-Brahe-Selby, som familien på Steensgaard.

Det var ikke noget, jeg selv havde forestillet mig - at skulle drive Steensgaard. Jeg har en engelsk og en dansk kokkeuddannelse og tilbage i 1986, arbejdede jeg som kok på det gamle Hotel Østerport i København.

Jeg havde jo været gæst på Steensgaard nogle gange, fordi jeg kendte Ella. Som barn havde jeg besøgt hende nogle gange her. Nogen fik den ide, at min mand og jeg kunne drive Steensgaard, og vi blev kontaktet i forbindelse med, at man søgte nye forpagtere. Det var fint, men vi kunne ikke blive enige.

Godsejeren havde på det tidspunkt en masse planer. Der skulle graves ud i kælderen, der skulle laves sauna og spa, hele hestestalden skulle laves om til en masse værelser. Tegningerne lå klar. Det var de tendenser, der begyndte at cirkulere på andre herregårde på det tidspunkt: modernisere, udvide kapaciteten, skabe mere flow igennem. Jeg var totalt modstander af det. Jeg syntes, det ville være synd at ødelægge noget, der var så originalt. Jeg vil ikke sige, at vi skiltes som uvenner, men vi blev enige om, at det skulle jeg ikke have noget med at gøre.

Det var i 1986?

Det var i 1986, ja. Kort efter fik jeg mulighed for at være med til at starte TV2's kantine og restaurant op, da de begyndte på Kvægtorvet i Odense. Og det var helt forrygende. Det var virkelig sjovt. Godsforvalteren på Steensgaard opdagede, at jeg var havnet på Fyn og spurgte igen, om jeg ikke var interesseret i at overtage forpagtningen, som igen var blevet ledig. „Det har ikke nogen interesse“, svarede jeg, men det endte alligevel med, at Niels og jeg kørte herved. Man havde ikke fået realiseret moderniseringsplanerne og var nået til det punkt, hvor man mente, at det nok ikke var det, der skulle til. Og så kunne vi begynde at snakke sammen igen. Efter lange forhandlinger overtog vi officielt forpagtningen af Steensgaard Herregårdspension i april 1992.

*Steensgaards hovedbygning.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

Hvad var det for mål, du satte op for Steensgaard tilbage i 1992?

Jeg havde en ide om, at jeg skulle forsøge at genskabe noget af det, Ella havde skabt. At bevare det originale herregårdsmiljø og den originale herregårdsstil. Det skulle bare have lov til at forblive så intakt som muligt. Dernæst syntes jeg, at køkkenet trængte til et ordentligt løft. Det kunne jo ikke passe, at man skulle tage til en herregård, som er så pragtfuld, og så spise så dårligt. Det måtte vi gøre bedre. Og så var det jo spændende, at jeg kunne være helt min egen og få lov til at bestemme i mit eget køkken.

Vi havde huset halvandet år før vi lavede noget om. Vi ville se, hvordan det fungerede. Vi nåede frem til, at vi måtte have bad på værelserne. Vi havde 15 værelser i hovedbygningen på det tidspunkt, og ikke engang en tredjedel af dem havde eget toilet. Det var noget med at stå i kø ude på gangen, og det gik ikke på den måde. Vi indrettede badeværelser i eksisterende skabe og skunke og loftsrum, og vi tog det i det tempo, vi havde tid og økonomi til. To badeværelser om året, og til sidst ordnede vi alle de allerede eksisterende, som så fik ny indmad.

Senere indrettede I også værelser i forvalterboligen?

De kom til i slutningen af 1990'erne. De første mange år havde vi værelser i skovriderboligen. Der var fire eller seks værelser, vi kunne bruge deroppe. Det var noget værre rod at køre derop i skoven i bælgravende mørke – og det var os der skulle køre, fordi de havde

druknet. Lejligheden bød sig til, at vi kunne overtage forvalterboligen, indrette fire værelser og senere to mere. I dag har vi 14 værelser i hovedbygningen og 6 i forvalterboligen, og det er simpelthen perfekt. Et selskab med 40 mennesker til opredning, måske 50 i alt, det er perfekt til husets størrelse, hvis du stadigvæk skal kunne mærke, at du er på en herregård, og du ikke er stuvet sammen i lokalet.

En anden vigtig ændring var det med madstilen. I 1956 lagde Ella ud med den stil, hvor man tog fem kg. smør og 30 æg og et kg. trøfler og så kørte det bare. Det var fuldstændig utidssvarende. Og hvis man besøger en herregård, skal man også spise ordentligt. Det skal ikke være højtravende, men det skal være god mad, det skal være gode råvarer og det skal være gjort med omtanke. Og det mener jeg, at vi har fået skabt.

*Restauranten på Steensgaards Herregårdspension.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

Hvordan tog gæsterne imod de forandringer?

Huset er smækfyldt af stamkunder, og de har næsten en ejerfornemmelse til stedet. Så da jeg kom som ny forpagter sammen med Niels, så gik der lang tid, før vi blev godkendt. Det var „deres hus“. Vi var de nye, der ville lave popsmart mad og lave om på reglementet, så man ikke spiste på faste tider, og man selv måtte bestemme, hvad man skulle spise. Det tog tid at vinde tilliden tilbage. Helt klart. Men det er da lykkes. Vi har heldigvis fået det vendt til noget positivt og fået stamkunderne tilbage igen.

Det var fornyelsen. Men du taler også om, at bibeholde traditionen ved Steensgaard. Hvad var det for nogen ting fra Ellas tid, som du gerne har villet bringe med videre?

Jeg har hele tiden følt det som en fornem opgave at videreføre fornemmelsen af, at huset er så historisk. Folk skal få den fornemmelse, at her kan væggene virkelig fortælle en historie. Det var Ella rigtig god til, og det håber jeg, at vi har kunnet videreføre. Og lade folk selv få lov til at falde hen i det historiske sus, som det faktisk kan være at komme ind i sådan et hus, som det her. Det ligger mig meget på sinde, at være med til at bibringe gæsterne den ro, som nu engang er så pragtfuld ved huset. Det tilkendegiver gæsterne heldigvis – de sætter pris på den fred og ro, som falder over folk, når de kommer hertil. Og det kan vi være med til at skabe. Fordi det stadigvæk er så enestående møbleret og rummer så meget sjæl. Men vi er jo også nødt til at forny os. Vi kan for ek-

sempel ikke leve uden møder og seminarer, der fylder hverdagene. Så må vi være lidt fremme på beatet og indlægge trådløst netværk for at imødekomme deres behov. Men vi kan godt kombinere de to ting, bare vi passer på.

Det er en særlig ting her på Steensgaard, at man ikke har fjernsyn på værelserne.

Det er helt klart et bevidst valg. Jeg har i mange år kæmpet hårdt for, at det ikke ville komme. I dag er det et mindre problem, fordi de fleste folk har en iPad eller smart-phone, som gør, at de sagtens kan komme i kontakt med omverdenen. Da vi startede, var det mere relevant, at folk kunne se nyheder. Men fjernsyn på værelserne blev valgt fra - helt bevidst og helt fra starten. Vi har fjernsyn i to af dagligstuerne, og hvis folk vil se noget, så tænder vi. Hvis der en fodboldkamp eller en valgkamp eller et kongeligt bryllup, så er der som regel folk, der vil se det – og det skaber et utroligt fællesskab at sætte sig ned og se det sammen frem for at ligge på sit værelse og se det alene. Og det er det, jeg gerne har villet bevare.

Jeg har interviewet nogle af gæsterne. Man lagde først og fremmest vægt på, at Steensgaard er et smukt sted. Dernæst, at man som gæst kom fuldstændig ned i gear og fik tid til at være sammen. Og så serveringen. Maden var man meget begejstret for, men også den personlige betjening i kraft af, at stedet ikke er så stort. Hvad synes du om det?

Det er jeg da utroligt glad for. Det kan jo godt være,

at de siger det til mig næste dag, men det er da rart, at de også vil sige det til en udenforstående som dig!

Her i huset arbejder vi meget på, at gæsterne skal føle sig velkomne fra det øjeblik, de viser sig første gang. Vi følger dem helt ud på værelserne, viser dem, hvor de skal bo, gør opmærksom på, at vi er til stede, når de har brug for os. Det er den ene ting. Den anden ting er den personlige kontakt, vi søger med vores gæster. Restaurationsbranchen i dag tager næsten sig selv for højtideligt. De glemmer lidt jordforbindelsen, både kokke og tjenere. Det synes jeg er synd, fordi de går glip af den personlige kontakt. Når vi får en ny tjener i huset, kan jeg ofte godt mærke, at han eller hun tænker: „Hold kæft, hvor er hun gammeldags. Nu må hun lige tage sig sammen!“ Men det er det hele værd. De finder heldigvis hurtigt ud af, at de får mere tilbage ved at tackle situationen på den måde her.

Gæsterne nævnte også, at det er et meget specielt hus, fordi det står så originalt. Det er den historiske atmosfære, som gæsterne bider mærke i. Og man nævnte de gamle møbler og værelser, som ikke altid havde den komfort, som man ville kunne få på et moderne hotel. Men det var det, der var oplevelsen. At Steensgaard var „spartansk på en rig måde“, som én udtrykte det, og at man kunne gå på opdagelse i huset.

Ja, det hænger sammen med den måde, jeg har valgt at indrette værelserne. Jeg har valgt at indrette dem, som de var oprindeligt. Andre herregårde indrettes pompøst med tæpper, gardiner, puder og guldsnore.

Sådan var der jo ingen herregårde, der så ud. Der var måske et eller højst to værelser, som var i den stil. Enten var det ejerfamiliens eget soveværelse, som oftest heller ikke så sådan ud, eller også havde man ét flot gæsteværelse. Mange herregårde har i dag puttet en masse skrammel ind for at gøre det attraktivt på andre måder, men jeg holder fast i det originale. Og så kommer det måske til at virke spartansk. Der sker nogle forvrængninger i folks bevidsthed om, hvordan en herregård så ud. Det gør, at folk ser på det med andre, forkerte, øjne.

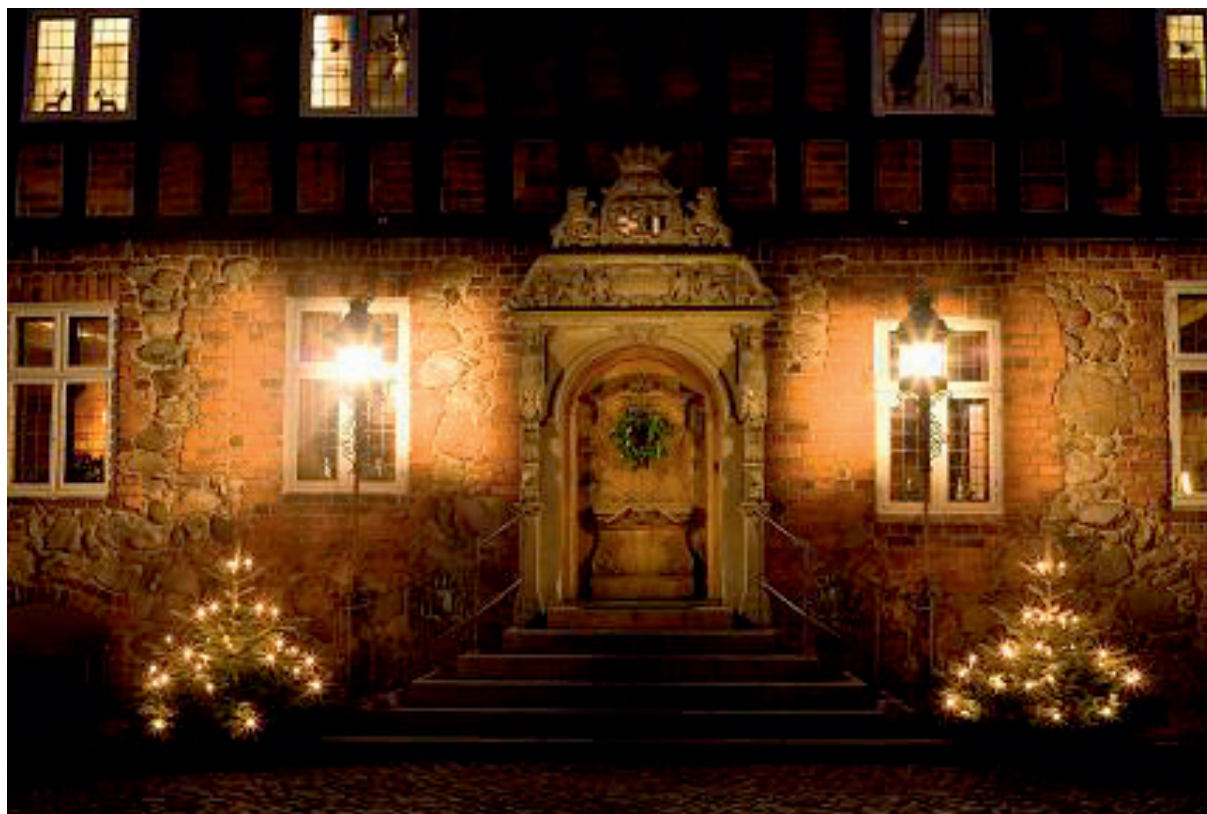
Nu er interessen for slotte og herregårde eksploderet de sidste par år. VisitDenmark vil gerne sælge Danmark på oplevelser, rige og autentiske oplevelser. Deriblandt herregårdene. Men det er jo svært, hvis man tilbyder noget som er fake, en rustning fra Kina og bambusmøbler fra Østen.

Slægten Bille-Brahe har været knyttet til Steensgaard siden 1752, og du har selv arbejdet her i 20 år. Er det vemodigt at skulle sige farvel?

Absolut. Det har jo aldrig været mit. Jeg har blot haft den fine opgave at få lov til at være en del af det. En gæst formulerede det sådan, at uanset om man var ejer eller ikke-ejer, så havde man en fornem forpligtelse til at kunne videregive det til næste generation. Man har det kun til låns.

Det har været den opgave, du har taget på dig?

Ja. Selvfølgelig synes jeg, det er trist. Da Steensgaard blev solgt i 2010 regnede vi med, når alting var faldet

Juletid på Steensgaard. Foto: Steensgaard Herregårdspension

på plads, at det var meningen, vi skulle fortsætte i 10 år mere med herregårdspension. Jeg er ked af, at jeg skal stoppe. Men det er så det. Jeg kommer mig over, at jeg ikke skal være her mere. Men det er ærgerligt, at herregårdspensionen skal ophøre. Det er meget trist. Det er trist af mange årsager.

Steensgaard er stadig den bedst bevarede herregård, som fungerer som offentligt hotel og restaurant med masser af historisk input. Det er ærgerligt, at et sted, som har betydet så meget for så mange mennesker i generationer, skal lukkes ned for offentligheden. Det har taget os tyve år at få lukket op til lokalbefolkningen, som nu har taget stoltheden til sig ved at være nabo til sådan en herlighedssperle. Vi har fået folk til at bruge parken til at komme og gå ture og nyde huset – selvfølgelig også at komme og spise i restauranten – og det bånd brydes igen. Det synes jeg er trist, rigtigt trist.

Hvad er det for nogle bånd, som Steensgaard har knyttet til lokalområdet?

Det er ikke kommet af sig selv. Tilbage i tiden kom de lokale ikke på Steensgaard, medmindre man havde et ærinde der. Og selv da Ella åbnede en pension, så havde det den aura omkring sig. Man kørte forbi oppe på landevejen og vidste, at Steensgaard lå her, men folk kom her aldrig. Og den hang ved, også efter at vi overtog. Folk tænkte, at man skulle bo på Steensgaard for at komme og spise. Det kan jeg stadigvæk møde, selv om der har været almindelig restaurant i tyve år.

*Parken omkring Steensgaard.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

Da vi havde været her et par år, besluttede vi at lave et Åbent Hus-arrangement sammen med godsforvalteren. Vi ville afmystificere Steensgaard. Vi åbnede en søndag i september lige efter høst, hvor folk kunne komme i staldene og på værelserne – over det hele. Nogle lokale bilforhandlere udstillede biler på plænen. Det var helt overvældende, der kom 500 mennesker. Så det gjorde vi igen året efter, og så blev vi bare ved med det. Sidste år kom næsten 6000. Og det er de samme, der kommer år efter år. Det er blevet til en familiedag, hvor vi helt bevidst har prøvet at inddrage lokalbefolkningen.

Det begynder man nogle steder at lægge vægt på. At herregårdene kan blive et samlingspunkt i lokalområdet. Men det kommer ikke af sig selv, siger du.

*Parken omkring Steensgaard.
Foto: Steensgaard Herregårdspension*

Du er også formand for foreningen Danske Slotte og Herregårde. Hvis vi løfter blikket en lille smule, hvordan ser du fremtiden for herregårdene?

Det er et meget svært spørgsmål. Jeg tror, der er en god fremtid for herregårdene, hvis man passer på, at det ikke bliver misbrugt. Der er stor interesse i øjeblikket, men desværre også meget humbug. Foreningen Danske Slotte og Herregårde tager kulturarven som det fælles omdrejningspunkt. Det skal hverken være hemmeligt eller eksklusivt, men vi skal værne om herregårdenes originalitet.

Selv om det er forretning. Det er cool business at have en herregård. Og hvis man åbner sin herregård for offentligheden, så er det, fordi man vil tjene nogle penge. Det skal der være dyb respekt om, og herregårdene skal også udvikle sig. Der har altid været udvikling på herregårdene, og vi har haft udvikling i vores egen bolig. Det vil fortsætte, og hvorfor skal det ikke fortsætte? Men det kommer an på, hvad det er, du vil skabe, hvad for en stemning du vil formidle, hvad for et budskab du vil give dine kunder.

Lige meget om det er Bed & Breakfast eller store konferencer. Det behøver absolut ikke at være højtravende for, at det er godt. En simpel overnatning på en herregård, der giver dig den rigtige, autentiske oplevelse af at være gæst, kan være en umådelig rig oplevelse. Derfor er det så ærgerligt, når vi rundt omkring hører om gæster på et top-luksus herregårdsophold, der tager derfra og tænker „Hold op, hvor er jeg blevet snydt.“

Det er utroligt vigtigt, at man er tro mod stedet og mod den historie, som knytter sig til stedet. Det er det, som Steensgaard Herregårdspension har stået for gennem alle årene.

Noter:

1. Dragsholm mellem Holbæk og Kalundborg åbnede som herregårdspension i 1946.